

ԿՈՁ ԱՌ ԼԱՅՈՐԹԵՐԻՆ

Չօնուած ՇԻՐԱՍՆԱԶԱՅԷ ԲՆ

Յաղթուեցաւ ոսոխն, մինք ալ մեզ յաղթե՛նք,
Մեզի ու թուրամորթ կեանքն անարգե՛նք,
Վարժուինք չարքաշ տունական կեանքի,
Մեր կիրքին յաղթե՛նք լոկ անձնասէրի,
Մեր կուռքը փշրե՛նք լոկ եսապաշտի:
Մինչ անդին որքեր քաղցէ կը մարին,
Չար ապահութեան կիրքեր թո՛ղ մեռնին, որ ԱՆՈՆՔ ԱՊՐԻՆ:

Թէ կղզիի մէջ հեռու, ամայի,
Եւեղճ տղոց խումբ մը սովատանջ հիւծի,
Եւ հարուստ ջոջ մը եղերքն հանի,
Ու հազիւ տալով գրամ մը ճաշի
Անկից հե ի հե մեկնիլ շտապի:
Ձանոնք իր ձեռքով չ'ըլլար սպաննած
Այն մարդ ժայռացած:
Կամ վանդակի մէջ,
Ճիղմ թռչնիկներու
Կեր տալ զանց ընես
Դուն շատ օրերով,
Կրնաս պարծենալ,
Թէ անասնիկներուն չես դուն գահիճը.
Կը խաբես ինքզինքդ բայց- ոչ ուրիշներ, թէ չես ոճրագործ:

Չքաւորին և կամ որբին հաց հայթաղթին
Կեանքի ճրագին ձէթ է գնել.
Թէ չգրիր զայն, մարած չե՞ս ըլլար
Կեանքի լոյսն անդին:
Փչելով մարել կամ չփչելով
Եւ անձէթ թողլով ճրագ մը մարել,
Տարբեր է միթէ, յանցանքը նոյն է:
Ձեռքով մեռցնել, անհայց մեռցնել
Տարբեր է միթէ, ոճիրը նոյն չէ:

Մի՛ ըսեր, ո՛վ Հայ, կրօնքդ ուրացած.
Ինչո՞ւ դրամ տամ աղքատաց,
Տխեղճ բնութիւն դիւ է ստեղծեր
Եւ վեհ սիրտ մը չէ պարզեւեր.
Աչքիւ լոյսը թէպէտ բաշխած,
Բայց իմ սիրտս մութ է թողած:
— Ի՞նչ բնութիւն քեզ է ստեղծե՛ր
Եւ աչքերուդ լո՞յս ալ տուեր:
Բնութիւն ինքզինքդ կը տեսնե՞ միթէ,
Որ քեզի ալ աչք պարզեւէ.
Բնութիւնը կը խորհի՞ միթէ,
Որ քեզ հորհող միտք սլորդեւէ,

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ ՅԱՌԱՋԴԻ-
ՄՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԻԿԸ

Նուէր առ

ՄԵԿԿ ՍԱՐԴԱՍ ԿՕՐՈՅԱՆ

Հին Եգիպտացիները նախամեծար
կը համարէին այժի կաթը: Ժողովուր-
դին արգիլուած էր խոզի միս ուտել:
Միայն տաբին երկու անգամ քու-
հանաները իրաւունք ունէին ուտելու
խոզի միս: Ջորիները և ուղտերը
փոխադրուի ան ծառայութեան յատ-
կացուած էին: Նեղոսի հիւսիսակողմը
ստուար վոհմակներով աստանդական-
թափառող ջորիները՝ որոնք վայրեն
էին, հետզհետէ Եգիպտացիներուն
ձեռքով կ'ընտելանային կը կրթուէին:
Ձիերու ներկայութիւնը կը սխի-
այն թուականէն՝ ուր Հովիւ թագաւ-
որներ տիրապետեցին Եգիպտոսի,
մօտաւորապէս սակէ 3820 տարի առաջ:

Ձիերուն կերն էր գ արի յարգախա-
ռին: Սագերուն բուերուն մօտ բացակայ
էր աքլորը: Հաւու մասին շատ վեր-
ջերը զազափար ունեցան Եգ պտուղի-
ները: Ընդարձակ արտեր, անդա-
տաններ, մրդաստանեւ արեւա-
հողեր երկար ժամանակ կը ծածկուէին
Նեղոս գետին յորդեւէն դոյացա-
լիակներով, և շատ տեղեր նախա-
պէս պատրաստուած փոսերու, խրամ-
ներու, ջրանցներու միջոցով ջուրը
կը տարածուէր փափաքուած կողմե-
րը: Սկստանալու աղբիւրը երբ երեսան
կուղային Եգիպտոսի երկրագործները
այդ ժամանակ կը սերմանէին և
զանազան անտառներ կը չրջագա-
եցնէին ցանուած հողերուն վերեւ:
Տորենը գարին և կորեակը կը մշա-
կէին: Նոյեմբերի մէջ կը սերմանէին
ցորեան և կորեակ: Մարտի մէջ ցո-
րինը կը ծաղկէր, Ապրիլի մէջ՝ գա-
զին: Կալերը ջորիներով կը կաղզա-
ցնէին: Հոսելու գործողութիւնը ծի-
ծաղելի էր որովհետեւ Նեղոս գետին
սկախառն ցեխերէն ամբարներ կը
չինէին ու հոն կը հաւքէին արմատքը:
Մոմիաները փաթաթելու տահմա-
նումը պատասխանը ու տեսե՛ք՝ մը

Արդ աչքերը ստեղծող, կըլլա՞մ միթէ կոյր չտեսնող:
 Նա որ քեզի խելք է տուեր,
 Ինք չի խղճար չարիք կրողն,
 Բայց չարիքը նա չ'արգիլէր.
 Զի մշուրդն ազատ է ստեղծեր
 Զար կամ բարի գործելու:
 « Ինչո՞ւ ազատ է ստեղծեր », —
 Կը բարբառէին խմաստակներ,
 Զին դիտեր որ ըսած կըլլան.
 Ինչո՞ւ մարդը չըրաւ արձան:
 Խմաստութիւնն անհունական
 Անոր կ'արգիլէ միշտ իր գլխովին,
 Ուշ կամ կանուխ նա կը պատժէ չարագործներ,
 Վկայ տալու անթիւ փորձեր:
 Պատմութիւնը կը հարցնէ
 « Ե՞րբ անպատիժ մնաց անգուշին »:
 Փառասէրի մը անասման,
 Մահ պատիժ չէ վայրկեանական.
 Մէն մի բռնէ մահն զգալու համար միայն
 Կ'ապրի բանտին խորն անդգամն:
 Խղճի անհունը դառնութեան մէջ տուայտող մարդուն՝
 Մահ չատ թեթեւ պատիժ է միայն:
 Եթէ ճշմարտանք կարողութեանդ չէ համեմատ
 Քու պարզեամբ ողորմութիւն,
 Քեզ պատիժ լոկ կը հրաւիրէ:

* *

Արդ ո՞վ մարդ զու անձնապաշտ,
 Խղճիդ հեռը ապրէ հաշտ:
 Թէ Աստուծոյ չես հաւատար
 Խղճիդ գոնէ հաւատա՞ւ.
 Միւս աշխարհին թէ չես հաւատար,
 Այս աշխարհին պատժին հաւատա՞ւ:
 Բռնապետներ չար Ներոններ պատժող Աստուած
 Մի միայն քե՞զ չի պատժեր:
 Զար Վիլհէլմը պատող Աստուած
 Միմիայն քե՞զ չի դատեր:
 Դողա՛ անդուծ տարիքէ
 Սոսիալ ագահ մեռելէ:

ՆՈՐԷՆ ԲԱՂԴՈՒՆԻ

ԳԻՏՈՂԱԹԻԻՆ

Մեր բողոքատարանը աշխատակից պ. Բաղդուհի այս խմաստակից
 կոչը սահմանուած է, վստահ ենք, քարէ սրտերն իսկ կ'աղագայնելու
 և հայ որբին հանդէպ աւելի տաք յարաբերութիւն մը յառաջ բերելու:
 Միայն մէկ բան կ'ուզենք ընթերցողին ուշադրութեան յանձնել:
 Մեր մէջ հարուստ ըսելով կ'իմացուի այն որոշ դատաւարից, որ չատ
 մը կալուածներու և բազմաթիւ տոմսերով հազար ոսկիներու տէր է:
 Արդ սխալ է այս կարծիքը: Ըստ մեզ հարուստ են նաև անոնք
 որ բարեկեցիկ են և նոյն իսկ աւելի վար դատաւարիցին կը պատկանին.
 և ասիկա այնչափ աւելի ճշմարտ է, որչափ անոնք ի վիճակի են
 այսօր աւելի կամ պակաս չափով իրենց կարօտ նմաններուն օգնելու:

ՆՄԲԱԳԻՈՒԹԻՆ

Կերպաս կը պատրաստէին վուշերէն:
 Ան տանը դեռ բամբակը անծա-
 նօթ էր եգիպտոսի մէջ: Ա՛հ, ժա-
 մանակը ո՛րքան գործունեայ է: Այ-
 սոր ՆՈՒՊԱՐԻ ըստուած վարդապետն
 բամբակը զոր Տիար ՊՕՂՈՍ ՆՈՒՊԱՐ
 հնարած է, կը վնասուի ամեն տեղ:

Բանջարեղէններէն՝ ոսպ, բակլայ,
 սոխ, սխտոր, չոգլամ, պտուղներէն
 խաղող, ձիթապտուղ, թուղ, նուռ
 և արմառ ծանօթ էին: Բայց շատ
 յետին տարիներն է որ ձմերուկը
 ընդհանրացաւ հոն:

Հիմակ անցնինք Բաբելոն և շա-
 բունակենք մեր պատմութիւնիկը
 երկրագործութեան զարգացման մա-
 սին:

ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ ՀԻՄՆԴՈՒԹԻՒՆԵՐԸ

Բ.

— Եւ հիմա, բժիշկա, միջոցնե-
 րուն վրայ: Ո՞ր միջոցները կը խոր-
 հիք որ յարմարագոյն պիտի ըլլային,
 վտանգին առջևը տանելու համար:

— Բայց այդ միջոցները ըստ իմ
 կարծեաց պէտք են ըլլալ կանխա-
 զգուշական կամ պաշտպանողական և
 բուժողական:

— Բժիշկ, եթէ ձեզի տաղտուկ
 չեմ ըլլար, պիտի ուզէի որ զոնոնք
 ինծի թուէք:

— Մե՛ծ գոհունակութեամբ. նո-
 թագրեցէ՛ք:

Ա) Ցոյց տալ երիտասարդներուն
 օրինակով թէ պատկերներով Գաղ-
 ղիական ախտին մարդու մարմնոյն
 վրայ յառաջ բերած ուեղները: Ետ
 կեցնել զանոնք ազատ հաճոյքներէ,
 բայց տալ փոխարէն հայթայթել
 իրենց ազնիւ ու բարոյակից զբո-
 սանքներ, աշխատութիւն մը, որ,
 պէտք է խոստովանիլ, արդէն ընե-
 լու վրայ են մեր կարգ մը Բանա-
 սիրական, Երաժշտական ու Մարմ-
 նամարզական Սիլլոդաները (սիլոմբ-
 ները):

Բ) Բարոյագործել և հովանա-
 որել բարոյական ու նիւթական
 նեցուկէ զուրկ օղջիկները և անոնց
 համար ապրուստի միջոցներ հայ-
 թայթել:

Գ) Փնտռել գոնեւ չարաչուք
 հիւանդութիւնը փոխանցող ու տա-
 լածող բջիները:

Դ) Մասնաւոր բժիշկներու
 կողմէ քննութիւն: անցնել հաստ-

րակաց տուններու քրմուհիները և մանաւանդ գաղտնի տուններու մէջ եղածները. վաճառի, կը կրկնեմ ձեզի, թէ հիւանդներու հարկերին 90ը և չեմ տարակուսիր որ այս միւսնոյն բանը պաշտօնակիցներուս ալ պատահած չըլլայ, գաղտնի տուններու և կամ ընտանեկան յարաբերութեանց զոհեր են: Պէտք է հակակշիռ տակ առնել այս տուններուն յարաբերող սափրատուններու, ճաշարաններու պաշտօնէութիւնը, ինչպէս նաև պաշտօնէութիւնը այն գործարաններուն՝ ուր մանչ աղջիկ խառն կ'աշխատին:

Ե) Հիւանդութեան ծանր կերպով բուժողները հիւանդանոց իսկ թեթեւները բժշկելինք դրկել:

Զ) Իւրաքանչիւր քրմուհի պարտադրել որ իր սենեակին մէջ ունենայ որոշուած հակաանխտկան զեղերը առ ի զգուշութիւն: Այս հրամանին չանացողները խիստ պատիժի ենթարկել:

Յարգելի բժիշկը հոս վերջացնելով իր դիտողութիւնները՝ շնորհակալութիւն կը յայտնեմ իրեն և հրաժեշտ կ'առնեմ:

«ԳՈՉՄՈՍ»

ՀԱՐՑՈՒՄՆԵՐ

Ա. Ծանրալուր ուսանողը պատժող ուսուցիչ մը ո՞ր աստիճան իրաւունք ունի: Այս հարցումին պատասխանը 8 տողով հաղորդողին առնունքը պիտի հրատարակենք սիրով յանուն կրթական իրաւունքի:

«Դասինի», ի իւրաքանչիւր թիւ պիտի պարունակէ այսպիսի հարցում մը:

ՄԵՍՐՈՊ ԹԵ ՄԱՃԹՈՑ

«Դասինի» հանդէսին յարգելի խմբագրութեան պատուարեր հրաւերը և նոյն թերթին մէջ լոյս տեսած «Ս. Մեսրոպի կեանքէն» վերնագրով յօդուածը պատճառ եղան հետագայ տողերուս:

Առաջին անգամ չէ որ խնդիր կը յուղուի 406 ին հայ նշանագրերը հնարող Մաշթոց վարդապետին

ՕՆ Ի ՓՈՐԾ

(Փայլերդ Ե. Փ. Միութեան)

1. Օ'ն, ի գործ, օ'ն ի գործ, ընկերներ, օ'ն, յառաջ, Յիսուսի հետեւինք անվեհեր ոգւով քաջ, Նորոգենք մեր շանքեր, տարածենք սէր և լոյս, Յուսակց գործենք միշտ, Տէրն է մեզ խրատոյս: Օ'ն, յառաջ, օ'ն յառաջ, օ'ն, յառաջ միաբան, Ազօթենք և գործենք, զի գործն է մեր նշանաբան:
2. Օ'ն, ի գործ, օ'ն ի գործ, կերակրենք անօթին, Ծարուածներն մօտ բերենք կենաց յորդ Աղբիւրին, Մոլութեանց տիղմին մէջ ինկածներն ապստենք, Փրկութեան ուրախ լուրն ամենուն տւեալենք: Օ'ն, յառաջ, օ'ն, յառաջ, օ'ն, յառաջ միաբան, Ազօթենք և գործենք, զի գործն է մեր նշանաբան:
3. Օ'ն, ի գործ, օ'ն, ի գործ, յարաժամ կայ մեզ գործ, Կործանենք աստանին զօրութիւն ու ամրոց, Պայքարինք մեղքին դէմ, նուաճենք չար կիրքեր, Յաղթութեան պերճ գրօն անվերջոտ բանենք վեր: Օ'ն, յառաջ, օ'ն, յառաջ, օ'ն, յառաջ միաբան, Ազօթենք և գործենք, զի գործն է մեր նշանաբան:
4. Օ'ն, ի գործ, օ'ն ի գործ, Տէրն է մեզ օգնական, Թէ գործենք եռանդուն, կայ մեզ վարձք պատուական, Երբ մեր գործ ու պայքար վերջանայ երկրի վրայ, Երկնից մէջ Յիսուս մեզ յաղթանակ պիտի տայ: Օ'ն, յառաջ, օ'ն, յառաջ, օ'ն յառաջ միաբան, Ազօթենք և գործենք, զի գործն է մեր նշանաբան:

Թարգմ. Անդլ.

ԲԵՓ. Կ. Յ. ՊԵՇԿԵՐՈՒԹԻՒՆԱՆ

ՀԱՇՈՒՍԳԻՏ ԴԱՏԱՌՈՐԸ

Դպրոցականներուն:

Տաճիկ գեղացի մը անդրանիկ որդւոյն կոտորած էր իր այծերուն կէսը Ղոր նա իր մահուան ընկերին պիտի ստանար. իր երկրորդ զաւկին երեք մասէն մէկը, իսկ մէկ իննեւորորդը՝ երրորդին: Բայց երբ երեք եղբայրները հօր մահուանէն ետքը իրենց թողուած այծերը համբիւրին, տեսան որ առնոց թիւը 17 էր: Դիւրին չէր ժառանգութիւնը հանդուցեալին պատուէրին համաձայն բաժնել, քանի որ իւրաքանչիւր բաժին որոշ թուով այծեր և կոտորակէ մը կը բաղկանար և ի՞նչպէս կարելի էր կոտորակաւոր այծասանալ:

Երկար ատեն խնդրոյն լուծում մը տալու աշխատելէ ետքը սկսան իւրարու հետ կռուիլ, ի վերջոյ որոշում տուին կարգապարտութիւնը դատաւորին յանձնել:

Դատաւորը գոհացուցիչ եզրակացում մը լուծեց խնդիրը:

Կրնա՞ք ըսել թէ ինչպէս:

Մինչև յառաջիկայ Երկուշաբթի ձեզի պայմանաժամ: Ճիշդ պատասխանողը նուէր պիտի ստանայ:

անուան շուրջ:

Իւր կենսագրութիւնը յօրինող աշակերտը, Կորին, զայն միշտ Մաշթոց կ'անուանէ: Գրոց գիւտին հեղինակը Մաշթոց կամ Մաշտոց կը յորջորջուի նաև Ղազար Փարպեցի մատենագրէն, որ նոյն գարուն վերջերը կ'ապրէր: Ղազարի մատ-

եանին մէջ երկու երեք տեղ Մեսրոպի աղաւորութիւնը կը գտնուի, որ լոկ զրազրի մը շահատակութիւնն է: Ի՞նչպէս ուրեմն Մաշթոց անունը տեղի առած է Մեսրոպին:

Մեսրոպ մամ Մեսրոպ անունը, փոխանակ Մաշթոցի, առաջին անգամ գործածուած կը գտնենք Կո-

րիւնի մատենանը աղճատող գրչակին կողմէն, որ Մաշթոց անունը բնաւ չի գործածեր, այնպէս որ կարծես կորինը համառօտած է լոկ անոր համար, որպէսզի իւր նորահնար Մեսրոպը անունը ընդհանրացնէ:

Սակայն չենք կարծեր, որ կորինի Մաշթոցի վարքը աղաւաղող այդ յետինդարեան անծանօթ գրչակը յաջողէր իր նախատակին մէջ, եթէ Սուտ Մովսէս Սորենացի անոր հետեւած չլլար: Ըստ իս Սորենացւոյ Հայոց պատմութեան վայլած մեծ ճոխութիւնը հետզհետէ ջնջեցին Հայոց բերնէն Մաշթոց անունը, և Մեսրոպ բառը, որ կ'երևայ Մաշթոց վարդապետին մէկ տիտղոսն էր, գործածուեցաւ այնուհետեւ իբր մեծ վարպետին բուն անունը:

Մովսէս Սորենացւոյ ուրիշ խարդախութիւններն ալ երկար դարեր իբր անժխտելի ճշմարտութիւններ ընդունուեցան, որոնցմէ յիշենք միայն անոր՝ Մամիկոնեան ցեղին սպարապետութեան տիտղոսը զլսնալը, հակառակ իրմէ յառաջ գրող փառասոս Բուզանդայ, Ագաթանգեղոսի, Ղազար Փարպեցւոյ և ուրիշ հայ պատմագիրներուն վկայութեան: Սակայն այժմ ողջամիտ

պատմագիր մը չի կրնար հետեւիլ Ը. դարուն վերջերն ապրող Սորենացւոյ և անոր պատմական իրողութիւններու խեղաթիւրումներն իբր ճշմարտութիւններ կրկնել:

Ասկէ կը հետեւի թէ պէտք է մերժել նաեւ Մաշթոցի աշակերտ կորինի գիրքը աղաւաղող անծանօթին և անոր հետեւող Սորենացւոյ այն կեղծիքը թէ Մեսրոպ կը կոչուի գրող գիւտի հեղինակը և ոչ թէ Մաշթոց: Նոյն իսկ մենք կ'առաջարկենք ի սպառ վտարել Հայոց պատմութեան դասագիրքներէն, եկեղեցական ու ծխական մատենաներէն, հայ հաստատութիւններէն և այլն Մեսրոպ բառը՝ և անոր տեղ գործածել Մաշթոց անունը:

Մեր նպատակէն դուրս է Մաշթոցի վարքը հոս արձանագրել. այդ արդէն «Դամինի» յօդուածագիրը բաւական յաջողութեամբ ներկայացուցած է, նոյն իսկ յիշատակելով թէ «սովորաբար կը կոչուէր Մաշթոց»: Բայց չէ յիշած հօրը անունը, Վարդան, և անուշադրութեամբ Գողթան կ'անուանէ Հայաստանի գինաւէտ գաւառը փոխանակ Գողթն կոչելու և կը կազմէ Գողթանի այլանդակ սեռական հոլովը, «Գողթան գնաց»:

«Գողթանի իշխան», փոխանակ Գողթն գնաց, Գողթան իշխան:

Այս առթիւ կ'ուզենք ձեռք Մաշթոցի մահուան օրը, որ շատերէն թաւ ներկայացուած է: Կորին կը պատմէ թէ Սահակ կ'աթողիկոս մեռաւ Յաղկիւտի առաջին տարին, Նաւասարդ ամսոյն վերջին օրը: Իսկ Մաշթոց Սահակի մահէն վեց ամիս յետոյ, Մեհեկան ամսոյն 14 ին վախճանեցաւ: Յաղկիւտ թագաւորած է 439 ին: Նոյն տարւոյն Նաւասարդը կը համապատասխանէ Օգոստոսին, որով յաջորդ տարւոյ Մեհեկան 13 ին, այսինքն 440 փետր. 11 ին վախճանած է Մեծն Մաշթոց:

Հ. ՀՄԱՅՆԱԿ ՀԱՄԱՐԵԱՆ

ԾԱՆՈԹՅՈՒՄՆԵՐ

Հայերէն, Գաղղիերէն և Անգլիերէն լեզուներուն և Գիտութեանց տեղեակ վկայեալ ուսուցիչ մը պատրաստ է մասնաւոր դասեր տալու:

Հասցէ՝ ԴԱՓՆԻ:

2—3

Արժանացէ՛ Հ. ԶՈՒԱՆՇԻՐ

Տպագր. ԹԵԼԼԱԼԵԱՆ

ՈՃՐԱԳՈՐԾ

Թափախաղ 4 արտոյ՝ Իրեց՝ ՀԱՄԱՐ ԶՈՒԱՆՇԻՐ

Թաթուլ—Սիմոն ինք ալ բառին ընդարձակ իմաստովը, պարկեշտ մարդ էր... (Լուսթիւն)

Շահան—(Սորենին) վերջապէս, դուք ինչ գիտէք ոճրագործ Սիմոնի մասին:

Սորեն—Սիմոն քանոնակ տարի այս տպարանում կաշխատէր: Իր արհեստի բերումով, բաւական սրտածերեակցութիւն մը ունէր, առանձնապէս խստապահանջ էր բարոյութեաներու վերաբերումով: Սա՛ղափը բաւական ըլլայ յիշել թէ, օր մը պատուաւոր խմբագիր մը ինչ պահանջեցոր իմ տպարանէս արտաքսեմ Սիմոնը որ զինքը սնարգած էր սա՛ խօսքերով. «Եթէ դուք լաւ մարդ ըլլայիք, ա՛յդքան չէիք շողոքորթեր մեծերը»:

Շահան—է՛, սն աստե՛ն դուք ի՞նչ րո՛ւք:

Սորեն—Սիմոն ուղղամիտ և ար-

դարադատ էր, մոնալանդ իր ընկերները կը յարգէին զինքը, ուստի լսի խմբագրին— «Ես չեմ կրնար զրկուիլ Սիմոնի նման խղճամիտ բանւորէ մը»:

Ասոր վրայ բովանդակ բանւորները ծափահարեցին:

Թաթուլ—Տարօրինակ մարդ մըն էր Սիմոնը, բայց իրապէ՛ս ազնիւ էր... ազնիւ էր... այո, Սիմոնը վատ մարդ չէր... (Լուսթիւն)

Շահան—Ես չեմ լսեր այդ մասին, բարի եղիր խօսիլ...:

Թաթուլ—Հարատութիւնը նախաձեռնար չէր համարեր աղտուութենէն:

Սորեն—Սիմոնի մարդասիրտութիւնը հանելուկային խնդիր մըն է:

Շահան—Եւ սակայն օրէնքը որդեգրեցան մը ունի այսօր իր դէմ. (Լուսթիւն):

Սորեն—Քանի՛ քանի՛ անգամներ լսեր եմ որ կըսէր Սիմոն—«Ահ, միակ հոգս, միակ փափաքս է տալ զաւակիս, Վահանին, բարձր ուսում»:

Թաթուլ—Երբ ես անգամ մը իմ երկրորդ զաւակս կռնակին վարի կողմէն գորկե, Սիմոնը ինձի բոս-

«—Ձաւակ մը ծեծով չի կրթուիր: Ծեծը առ հասարակ խրատելու միջոց չէ: Եւրպայի մէջ կենդանիներն անգամ չեն ծեծեր»:

Շահան—Գլուխս կը պայթեցնեմ այս ոճրագործութեան բուն շարժառիթը իմանալու համար, եւ ահա հոն եմ ուր որ էի երէկ: Դեռ չկրցայ բան մը հասկնալ պաշտպանողական ճառս սկսելու համար: (Լուսթիւն. Ուրի կելէ, կը ձեռնէ):

Սորեն—Ես պատահամբ լսեցի թէ, օր մը, Սիմոն պոռացեր է իր զաւակին, Վահանի երեսին թէ—«Եթէ դքեղ արտաքսեն Ներսէսեան դպրոցէն, ես քեզ կը սպաննեմ»:

Շահան—Վահանի զիմագիծը կը յիշե՞ք:

Սորեն—(Թաթուլին) Դուն լաւ կը յիշե՞ս:

Թաթուլ—Այո՛, Սիմոնի տղան Վահանը լայն երեսով նեղ ճակատով, տափակ քիթով, իրարմէ շատ հեռու տեղադրուած աչքերով արարած մըն էր:

(Շար.)